

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ІННОВАЦІЇ

МАТЕРІАЛИ

VII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

(Суми, 16–17 березня 2017 року)

Суми
Сумський державний університет
2017

що мають вульгарне чи непристойне значення. Проте, згодом такий контекст стає невід’ємним від основного, а у подальшому оригінальне значення цілком втрачає свою актуальність.

Таким чином, квалітативні семантичні зміни виконують двояку функцію. З одного боку, вони виступають як фактор, що забезпечує наступність і сталість лексичного складу мови. З іншого боку, вони є ефективним засобом створення вторинних значень і приводять до виникнення багатозначності лексичних одиниць.

1. Кочерган М. П. Вступ до мовознавства / М. П. Кочерган. – Київ: «Академія», 2001. – 368 с.
2. Keller R., Kirschbaum I. Bedeutungswandel / R. Keller, I. Kirschbaum. – Berlin; New York : Walter de Gruyter, 2003. – 169 S.
3. About education [Electronic resource] – Access mode: <http://grammar.about.com/od/pq/g/pejorterm.htm>–(27.11.2008).

ПЛЕОНАЗМ І ТАВТОЛОГІЯ ЯК ПРОЯВИ НАДЛИШКОВОСТІ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Подолька І. О.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – ст. викладач Кириченко О. А

Мовна надмірність, або багатослівність, проявляється у вживанні більшої кількості слів, ніж потрібно для вираження думки. Вона може бути викликана такими явищами як плеоназм чи тавтологія. На думку А. А. Сагаровського, тавтологія – різновид плеоназму, що характеризується повторенням того самого тими чи іншими словами зі спільним коренем [2, 14]. Розглянемо приклади вживання тавтології: *PIN number, failure to plan ahead for the future is risky* Плеоназм і тавтологія розглядаються як синонімічні слова, проте, друге поняття є абсолютно помилковим поєднання слів, в той час як перше може розглядатися як особливий стиль автора або загальноживане кліше. Плеоназм (від гр. – надмірність, перебільшення) – це надмірна кількість граматичного або лексичного забезпечення змісту поняття, як явище диспонуване в мовній системі набуває реалізації в мовленні; мовний зворот, що містить однозначні вирази [3]. Плеоназм може бути: синтаксичним: “*I know that she will be*

here soon, the reason is because” та суто семантичним: “A *free gift*”, “A *true fact*”. Плеоназм охоплює також явища діафори, анафори, епіфори, гомеотелевтона, кіклосо, хіазма.

Анафора – єдинопочаток; риторичний прийом, який утворюється за допомогою повторення слова або групи слів в наступних рядках (“*My life is my purpose. My life is my goal. My life is my inspiration.*”).

Юлія Зеленська інтерпретує значення епіфори як повторення однакових слів, звукосполучень, словосполучень наприкінці віршових рядків, строф, фраз. Епіфоричне повторення також може бути об’єднане з анафорою в одному реченні: “*If he wishes to float into fairyland, he reads a book; If he wishes to dash into the thick of battle, he reads a book, if he wishes to soar into heaven, he reads a book*” (Chesterton).

На думку І. І. Остапчук, діафора – семантичний зсув через конкретні елементи досвіду, що можуть бути притаманні двом поняттям: “*The police are not the police when they attack and injure unarmed citizens they’re supposed protect and defend*”; “*The book is not the book that you take to read it, but because of its exaggeration cannot read it till the end*”.

Гомеотелевтон – стилістична фігура, яка будується на повторі тих самих флексій, того самого закінчення у висловленні чи кількох кінцевих складів різних слів. Вільям Шекспір використовує гомеотелевтон у своїх творах: “*My mother weeping, my father wailing, my sister crying, our maid howling, our cat wringing her hands*”.

Кіклос – стилістична фігура, що полягає у повторі початку й кінцівки речення: “*Good, say nothing, good*”, “*The strike, which is in no way complete, is not a strike*”.

О. Селіванова визначає хіазм як «стилістичну структурно-синтаксичну фігуру мовлення, що ґрунтується на семантичній трансформації синтаксичних структур двох суміжних відрізків тексту» [2, 99]. Наприклад: “*Winners never quit and quitters never win*”.

Ще одним аспектом надуживання засобів вираження є багатосполучниковість. Під полісиндетоном розуміють навмисне нагромадження сполучників (іноді прийменників) для підсилення кожного з компонентів висловлювання: “*I fill my pockets and my hands with stones and walk into the river until only my mouth and nose, pink lilies, skim the air*”.

Мовна надлишковість у тексті може проявлятися у різних формах: іноді можна спостерігати нав'язливе пояснення вже відомих істин, а часом і повторну передачу однієї і тієї ж думки. Мовна надмірність може виникати головним чином через стилістичну недбалість автора, хоча деякі письменники таким чином посилюють виразність мовлення. Також яскравими прикладами втілення емоційно-експресивного ефекту авторами є використання фігур додавання та полісиндетона в поетичному синтаксисі.

1. Остапчук І. І. Тропи та тропеїзація англомовного масмедійного дискурсу / І. І. Остапчук // Львівський національний університет імені Івана Франка, Львів. – 2016. – 230 с.
2. Сагаровський А. А. Плеоназм і тавтологія /А. А. Сагаровський // Мова і стиль газети: метод. рек. щодо поліпшення мовної культури періодичної преси Харківщини / Правління Харк. обл. організації Спілки журналістів УРСР ; Харк. держ. ун-т ; Філол. ф-т. – Х., 1985. – С. 14–23.
3. Толковый словарь русского языка [Электронный ресурс] / ред. Ушаков Д. Н., 2009 – 2016. – Режим доступа : <http://ushakov-online.ru/slovar-ushakova/pleonazm/46304/>. – (15.11.2016).

ЛІНГВОПРАГМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АНГЛОМОВНОЇ ЧАТ-КОМУНІКАЦІЇ

Рудич В. О.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Ємельянова О. В.

В епоху інформаційного суспільства, популяризації міжкультурної комунікації та розвитку комп'ютерних технологій явище чат-комунікації, яке з'явилося близько двох десятиків років тому, стало об'єктом дослідження низки лінгвістичних наук, серед яких вагоме місце посідає лінгвістична прагматика.

Лінгвістична прагматика нерозривно пов'язана з віртуальним спілкуванням, вона є наукою, яка займається вибором найбільш оптимальних з наявних у мові засобів для найбільш успішного впливу на слухача або читача та для ефективного досягнення наміченої мети в конкретних умовах мовленнєвого спілкування.